

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia 2018 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji
na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych
środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków
na tych rachunkach**

Na podstawie art. 199 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. z 2018 r. poz. 488) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 i 9 w brzmieniu:
 - „8) rachunkach VAT - rozumie się przez to prowadzone dla rachunków bieżących i pomocniczych państwowych jednostek budżetowych oraz dla rachunków bieżących państwowych funduszy celowych rachunki VAT, o których mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1876, z późn. zm.¹⁾);
 - 9) instrumencie płatniczym - rozumie się przez to instrument płatniczy, o którym mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. 2017 r. poz. 2003 oraz z 2018 r. poz. 62, 650, 723 i 864).”;
- 2) w § 3:
 - a) w ust. 1:
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2) rachunki bieżące państwowych jednostek budżetowych, z wyodrębnieniem rachunków dochodów i wydatków, oraz prowadzone dla tych rachunków rachunki VAT;”;
 - pkt 4 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2361 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 62, 106, 138, 650, 685, 723 i 864.

- „4) rachunki bieżące państwowych funduszy celowych, o ile odrębne ustawy nie stanowią inaczej, oraz prowadzone dla tych rachunków rachunki VAT;”,
- w pkt 5 po lit. e skreśla się średnik i dodaje się część wspólną w brzmieniu:
„– oraz prowadzone dla tych rachunków rachunki VAT;”,
- b) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Dla rachunków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i pkt 5 lit. a i b oraz § 16 ust. 1 prowadzony jest wspólny rachunek VAT.”;
- 3) w § 7 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Dysponenci środków budżetu państwa prowadzą jeden rachunek bieżący dochodów, jeden rachunek bieżący wydatków oraz w zakresie ustalonym w § 3 ust. 2 jeden rachunek VAT.”;
- 4) § 8 po pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT.”;
- 5) w § 10:
a) w ust. 1 po wyrazach „(wpłaty i wypłaty gotówkowe)” skreśla się wyrazy „w innych bankach”,
b) w ust. 3 po kropce dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Przepis § 10a stosuje się odpowiednio.”;
- 6) po § 10 dodaje się § 10a w brzmieniu:
„§ 10a. Państwowe jednostki budżetowe, urzędy obsługujące organy podatkowe oraz państwowe fundusze celowe, których rachunki bankowe są prowadzone w Narodowym Banku Polskim, mogą korzystać z instrumentów płatniczych, w tym kart płatniczych, zgodnie z umową rachunku bankowego. Obciążenie rachunku bankowego z użyciem instrumentu płatniczego, w tym karty płatniczej, następuje do wysokości środków przekazanych tytułem zasilenia tego instrumentu płatniczego.”;
- 7) w § 16 uchyla się ust. 4;
- 8) § 18 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „pkt 5 lit. a i b” zastępuje się wyrazami „pkt 5 lit. a, b i e”;
- 9) uchyla się załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r., z wyjątkiem § 1 pkt 5 lit. b i 6, które wchodzi w życie z dniem 2 listopada 2018 r.

MINISTER FINANSÓW

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Aleksandra Ostapiuk
Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Finansów
/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym /

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt rozporządzenia zmienia rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. z 2018 r. poz. 488), które to rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 199 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.).

Zmiana rozporządzenia wiąże się z potrzebą dostosowania jego przepisów do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 62), które wejdą w życie od dnia 1 lipca 2018 r. Ustawa ta znowelizowała między innymi ustawę – Prawo bankowe i ustawę o finansach publicznych.

Nowe rozwiązania wprowadzą do systemu prawnego mechanizm tzw. podzielonej płatności polegający na tym, że kwota netto za nabyty towar lub usługę może być wpłacana na rachunek rozliczeniowy (bieżący lub pomocniczy), a kwota podatku na odrębny rachunek VAT. Pojęcie rachunku VAT definiuje rozdział 3a dodany w ustawie – Prawo bankowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1876, z późn. zm.).

Zmiana ustawy o finansach publicznych skutkuje koniecznością nowelizacji przepisów wykonawczych w zakresie rachunków prowadzonych dla obsługi budżetu państwa i wyodrębnieniem rachunku VAT dla rachunków bieżących państwowych jednostek budżetowych, rachunków bieżących państwowych funduszy celowych oraz rachunków pomocniczych.

W celu uwzględnienia zmian wprowadzanych wymienionymi wyżej ustawami proponuje się zmianę w § 2 rozporządzenia (§ 1 pkt 1 projektu) poprzez dodanie w pkt 8 definicji rachunku VAT, zgodnie z przepisami rozdziału 3a znowelizowanej ustawy – Prawo bankowe.

Konsekwencją zmiany ustawy o finansach publicznych, przewidzianej ustawą o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw są postanowienia § 1 pkt 2 lit. a projektu przewidujące nowe brzmienie pkt 2, 4 i 5 w § 3 ust. 1 zmienianego rozporządzenia.

W projekcie rozporządzenia przewidziano, że dla potrzeb dysponentów środków budżetu państwa będzie otwarty **jeden wspólny rachunek VAT** (§ 1 pkt 2 lit. b projektu), prowadzony dla rachunków dochodów, rachunków wydatków, rachunków pomocniczych państwowych jednostek budżetowych dla środków na wydatki niewygasające i dla dotacji podlegających

zwrotowi do budżetu państwa oraz rachunków pomocniczych, na otwarcie których wydał zgodę Minister Finansów, w trybie o którym mowa w § 16 ust. 1 rozporządzenia. Dla pozostałych rachunków pomocniczych będą prowadzone odrębne rachunki VAT.

Zgodnie z postanowieniami do art. 62b ust. 2 pkt 8 ustawy Prawo bankowe rachunek VAT może być obciążony w celu przekazania środków na rachunek rozliczeniowy państwowej jednostki budżetowej, w przypadku gdy rachunek VAT prowadzony jest dla rachunku rozliczeniowego, o którym mowa w art. 196 ust. 1 pkt 2 albo 5 ustawy o finansach publicznych.

Dla zapewnienia efektywnego zarządzania środkami budżetu państwa gromadzonymi na rachunkach VAT wprowadza się mechanizm przeksięgowywania środków polegający na tym, że **ze wspólnego rachunku VAT** środki będą, po zakończeniu dnia operacyjnego, automatycznie przekazywane na rachunek dochodów dysponenta środków budżetowych. Powyższe wiąże się z obowiązkiem posiadania przez każdego dysponenta środków budżetu państwa rachunku bieżącego dochodów. Automatyczne przekazywanie środków dotyczy rachunków prowadzonych w NBP.

Konsekwencją zmian związanych z rachunkiem VAT są zmiany wprowadzone w § 3 ust. 2 rozporządzenia (zmiana w § 1 pkt 2 lit. b projektu), w nowym brzmieniu ust. 3 w § 7 rozporządzenia (zmiana § 1 pkt 3 projektu), a także w dodanie § 8 pkt 7 (§ 1 pkt 4 projektu).

Zmiana w § 10 ust. 1 (§ 1 pkt 5 lit. a projektu) polega na usunięciu sformułowania „w innych bankach” na końcu przepisu, co umożliwi korzystanie z zastępczej obsługi kasowej we współpracy z innymi podmiotami, które nie są bankami np. Poczta Polska S.A. Zmiana ta ułatwi państwowym jednostkom budżetowym szersze korzystanie z zastępczej obsługi kasowej. Jednakże tak jak dotychczas, korzystanie z zastępczej obsługi kasowej wymagało będzie stosownych uzgodnień z NBP.

Zmiany proponowane w § 2, § 10 ust. 3 i § 10a (§ 1 pkt 1, pkt 5 lit. b i pkt 6 projektu) rozporządzenia wiążą się z rozszerzeniem usług oferowanych przez NBP związanych z bankową obsługą budżetu państwa, które umożliwią korzystanie z instrumentów płatniczych, w szczególności kart płatniczych, co przyczyni się do rozpropagowania idei obrotu bezgotówkowego. Ponadto dokonywanie płatności z wykorzystaniem instrumentów płatniczych zwiększy transparentność podmiotów z nich korzystających, jak również będzie skutkowało przyspieszeniem obrotu.

Dodanie definicji instrumentu płatniczego w § 2 pkt 9 rozporządzenia (§ 1 pkt 1 projektu) poprzez odesłanie do ustawy o usługach płatniczych ma na celu uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych. Definicja zawarta w wymienionej wyżej ustawie poprzez szeroki zakres zastosowania, pozwala odnieść się do różnych instrumentów płatniczych.

Dodany w rozporządzeniu § 10a (§ 1 pkt 6 projektu) sankcjonuje możliwość korzystania z instrumentów płatniczych, w szczególności z kart płatniczych, oferowanych przez NBP. W przepisie uregulowano zakres korzystania z instrumentów płatniczych wskazując, że wymagają one wcześniejszego przekazania środków celem ich użycia. Ma to związek w szczególności z kartami płatniczymi. Regulacja ta ma zapobiec powstawaniu niedozwolonych debetów na rachunkach służących do obsługi instrumentów płatniczych. Należy również zwrócić uwagę na okoliczność, że wprowadzane regulacje przyczyniają się do ujednoczenia zasad korzystania z instrumentów płatniczych, w szczególności kart płatniczych, co przyczyni się do efektywnego wykorzystywania środków budżetowych, jak również pozwoli na uniknięcie ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie. Podkreślić należy, że karty płatnicze, z których korzystać będą państwowe jednostki budżetowe na podstawie umów zawieranych z NBP będą kartami debetowymi. W związku z tym, w celu dokonania operacji przy ich użyciu, niezbędne będzie zasilenie rachunku służącego do obsługi karty pod zaplanowane wydatki. Pozwoli to uniknąć ewentualnego kredytowania podmiotów sektora finansów publicznych przez bank centralny. Co do zasady zapewni to również bezpieczeństwo dla samych podmiotów korzystających z kart, gdyż nie będzie możliwe wydatkowanie środków w kwocie wyższej niż przekazana na rachunek karty debetowej.

W projekcie przewidziano rezygnację z obowiązku składania przez kierowników państwowych jednostek budżetowych, dla których otwarto rachunki pomocnicze, kwartalnej informacji o stanie środków na każdym rachunku pomocniczym, celem zmniejszenia obciążenia dysponentów obowiązkami sprawozdawczymi. Proponuje się zatem uchylenie ust. 4 w § 16 rozporządzenia (zmiana w § 1 pkt 7 projektu) oraz uchylenie załącznika do rozporządzenia. (zmiana w § 1 pkt 9 projektu).

Dodatkowo doprecyzowano przepis § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia poprzez objęcie obowiązkiem sporządzania codziennych informacji z wykonania budżetu państwa, wskazując zbiorcze saldo, również w zakresie rachunków pomocniczych państwowych jednostek budżetowych dla gromadzenia wpływów dotyczących przychodów z prywatyzacji (§ 1 pkt 8 projektu).

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 lipca 2018 r. tj. w terminie skorelowanym z terminem wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, z tym że przepisy dotyczące korzystania z nowych usług oferowanych przez NBP obowiązywałyby od 2 listopada 2018 r.

Wejście w życie w tym terminie nie stanowi naruszenia zasady demokratycznego państwa prawa i pozostaje w zgodzie z zasadami techniki prawodawczej oraz nie powoduje negatywnych skutków dla podmiotów objętych zmianami.

Przedmiot regulacji niniejszego rozporządzenia – jako rozwiązanie systemowe w zakresie finansów publicznych – nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Przedmiotowy projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. Projekt nie wymaga również przekazania do uzgodnień społecznych.

Projekt nie będzie miał wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, o których mowa w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646).

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projekt nowelizacji nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega przedmiotowej notyfikacji.

Projekt rozporządzenia, stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

